

Bilaga 3: Så bidrar NDS Program för hållbar stadsutveckling till Stockholms miljöprogram och klimathandlingsplan

Så bidrar NDS Program för hållbar stadsutveckling till Stockholms miljöprogram

Miljöprogram mål	Miljöprogram etappmål	NDS program - mål och stadsbyggnadsprinciper	NDS - krav /aktiviteter/åtgärder (i markanvisning och entreprenader)
1. Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040	1.1. Minskade växthusgasutsläpp – högst 1,5 ton CO ₂ e per invånare	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040 Attraktivt för gång, cykel och kollektivtrafik Kollektivtrafik som ryggrad Stimulera hållbara färdssätt Service från start	2,5 cykelplatser/lgh på kvartersmark och 0,17/lgh på allmän platsmark. 0,5 bilparkeringar/lgh på kvartersmark och 0,13/lgh på allmän platsmark. Med mobilitetsindex ställs kvalitativa krav för att öka attraktiviteten. 100 % av bilparkering är förberedda för elladdning, minst 20 % ska förses med elladdning (detta kommer att ökas till 50 % i kommande markanvisningar) Innovationsprojekt IoT och resvanor
		Trafikarbete med egen bil är lägre än i innerstaden	Bilpoolsplatser på allmän platsmark (minst 0,012 bilpoolsplatser/lgh) samt stimulera bilpoolplatser på kvartersmark genom mobilitetsindex.
		100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040 Bygga kunskap och erfarenhet genom samverkan och innovation	Innovationsprojekt elladdning för tunga lastbilar. Krav i upphandling av entreprenader på förnybar bränsle i arbetsmaskiner. Upphandling av två mobila HVO-drivmedelsstationer
		Energianvändningen ska vara som högst 50 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år med sikte mot 45 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år (omfattar kommunala och privata bolag). Tillförd el ska bidra till ökad produktion av förnybar energi.	Energianvändningen ska vara som högst 50 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år med sikte mot 45 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år. (omfattar kommunala och privata bolag). Lokal produktion av förnybar energi, 2 kWh/m ² solex eller 6 kWh/m ² solvärme. Innovationsprojekt IoT och energianvändning

	1.2 Minskad klimatpåverkan från konsumtionen	Klimatpåverkan från produktion av byggnader och anläggningar minskar under tid.	Vid entreprenadupphandling ställs krav på att minska dammspridning.
		Ökat återbruk för att minska avfall	Pop-up återbruk och innovationsprojekt med SVOA om återbrukshus.
2. En fossilfri organisation 2030	2.1 Minskade växthusgasutsläpp - högst 105 000 ton CO2e från stadens verksamheter	ej relevant	ej relevant
		Fossilfritt 2040. Bygga kunskap och erfarenhet genom samverkan och innovation	Innovationsprojekt elladdning för tunga lastbilar. Krav i upphandling av entreprenader på förnybar bränsle i arbetsmaskiner. Upphandling av två mobila HVO-drivmedelsstationer
	2.2 Effektiv energianvändning	ej relevant	ej relevant
		Energianvändningen ska vara som högst 50 kWh/m2 nettoenergi Atemp och år med sikte mot 45 kWh/m2 nettoenergi Atemp och år (omfattar kommunala och privata bolag)	Energianvändningen ska vara som högst 50 kWh/m2 nettoenergi Atemp och år med sikte mot 45 kWh/m2 nettoenergi Atemp och år. (omfattar kommunala och privata bolag) Innovationsprojekt IoT och energianvändning
3. Ett klimatanpassat Stockholm	3.1 Stärkt förmåga att hantera effekter av skyfall	Effekten av skyfall minimeras	Skyfallsplaner tas fram
		Effekten av skyfall minimeras	Mångfunktionella ytor. minsta grönytefaktor på 0,6 (bostäder) och 0,4 (kontor ska

		Grön- och blåstrukturen renar och fördröjer nederbörd	uppnås). Fördröjning, rening och infiltration av dagvatten i växtbäddar med biokol/ stenkross. Stadens dagvattenstrategi och riktlinjer. Dammar.
		Grön- och blåstrukturen renar och fördröjer nederbörd	Multifunktionella ytor för dagvattenhantering Åtgärdsnivån 20 mm
		Grön-och blåstrukturen bidrar till klimatreglering vid värmebölja	Multifunktionella ytor för dagvattenhantering Åtgärdsnivån 20 mm
	3.2 Stärkt förmåga att hantera effekter av värmebölja	Grön-och blåstrukturen bidrar till klimatreglering vid värmebölja Bra inomhusmiljö enligt miljöbyggnad guld ska uppnås	En minsta grönytefaktor på 0,6 (bostäder) och 0,4 (kontor ska uppnås) En lokalt anpassad grönska och vattenmiljö på allmän platsmark Bra inomhusmiljö enligt miljöbyggnad guld ska uppnås.
		Grön-och blåstrukturen bidrar till klimatreglering vid värmebölja	Multifunktionella ytor
4. Ett resurssmart Stockholm	4.1 Minskad resursanvändning och klokare konsumtion	Utveckling av sorterande avloppssystem för återvinning av grävatten och växtnäring Öka återvinning av fosfor och kväve från avlopp Öka återbruk	Multifunktionella ytor för dagvattenhantering Innovationsprojekt sorterande avloppssystem Pop-up återbruk och innovationsprojekt återbrukshus
		Öka återbruk och delande av konsumtionsvaror Trafikarbete med egen bil är lägre än i innerstaden	Pop-up återbruk och innovationsprojekt återbrukshus 8 % av bilparkeringarna i gata är avsatt för bilpool
	4.2 Ökad recirkulation av materiella resurser Etappmålet innebär	Max 1,5 kilo restavfall per person och vecka Kontinuerlig kontroll av kvaliteten på insamlat material	Avfallsriktlinjer. Anslutning till sopsugsanläggning, installation av avfallskvarn och källsorteringsrum

ökad materialåtervinning	Öka återvinning av fosfor och kväve från avlopp	Innovationsprojekt sorterande avloppssystem
	Max 1,5 kilo restavfall per person och vecka Minska mängden byggavfall till 20 kg/m2 BTA Minst 65 % av schaktmassor återanvänds inom Norra Djurgårdstaden	Anslutning till sopsugsanläggning, källsorteringsrum, matavfallskvarn i alla kök Masslogistikcenter, byggavfallshantering i bygglogistikcenter.
	Max 1,5 kilo restavfall per person och vecka	Mavfallskvarn i alla kök
	Inget farligt avfall i restavfallet	kommunikationsstrategi Automatisk mottagning för farligt avfall
	Minst 65 % av schaktmassor återanvänds inom Norra Djurgårdstaden	Etablering av masslogistikcenter
4.3 En ökad resurseffektivitet i samband med byggprocessen	Inga hälso- och miljöfarliga ämnen förekommer i byggnader och anläggningar	Dokumentation i digital loggbok Byggvarubedömning av samtliga material
	Minst 65 % av schaktmassor återanvänds inom Norra Djurgårdstaden	Etablering av masslogistikcenter
	Max 20 kg/m2 BTA byggavfall (gäller kommunala och privata bolag)	Max 20 kg/m2 BTA byggavfall
	Bygga kunskap och erfarenhet genom samverkan och innovation	Innovationsprojekt för eldrivna tunga lastbilar

5. Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem	5.1 Upprätthållna funktioner och samband för biologisk mångfald i stadens blå och gröna infrastruktur	Biologisk mångfald samt ekologiska samband stärks över tid Stadsbyggnadsprinciper	Grodtunnel, nyplanterade träd Grönytefaktor för bostäder och kontor. En lokalt anpassad grönska och vattenmiljö på allmän platsmark.
		Biologisk mångfald samt ekologiska samband stärks över tid Stadsbyggnadsprinciper	En minsta grönytefaktor på 0,6 (bostäder) och 0,4 (kontor ska uppnås). En lokalt anpassad grönska och vattenmiljö på allmän platsmark.
		Biologisk mångfald samt ekologiska samband stärks över tid Stadsbyggnadsprinciper	Skötselplaner tas fram.
		Biologisk mångfald samt ekologiska samband stärks över tid	En lokalt anpassad grönska och vattenmiljö på allmän platsmark. Grodtunnel.
		Grön- och blåstrukturen fördröjer nederbörd Stadsbyggnadsprinciper	Biokolsväxtbäddar Innovationsprojekt IoT och grönstruktur
	5.2 Ökat genomförande av förstärkningsåtgärder, ekologisk kompensation och naturvårdsskötsel	Biologisk mångfald samt ekologiska samband stärks över tid Stadsbyggnadsprinciper	Grodtunnel, nyplanterade träd Flytt av salamandrar och hotade arter.
		Biologisk mångfald samt ekologiska samband stärks över tid	En minsta grönytefaktor på 0,6 (bostäder) och 0,4 (kontor ska uppnås)

	5.3 Ökad andel livsmedel och varor i stadens inköp som gynnar biologisk mångfald	100 procent av trä- och stenprodukter ska granskas utifrån etiskt ansvar i leverantörskedjan	FSC-märkt trä ska användas. Naturlig sten ska uppfyller etiska riktlinjer.
	5.4 Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten	Grön- och blåstrukturen renar och fördröjer nederbörd	20 mm åtgärdsnivå Marksanering Dagvattenhantering med växtstråk som renar och fördröjer vatten på allmän platsmark
Grön- och blåstrukturen renar och fördröjer nederbörd		20 mm åtgärdsnivå Marksanering Dagvattenhantering med växtstråk som renar och fördröjer vatten på allmän platsmark	
Multifunktionella grön- och blåstruktur		Multifunktionella ytor för dagvattenhantering	
6. Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö	6.1 Minskad exponering av kvävedioxid och partiklar för stadens medborgare	Fossilfri transportsystem 2040	Minst 20 % (kommande minst 50 %) av bilparkeringar ska ha elladdning. En snabbladdningsstation. Samtliga bilpooler är försedda med elladdning.
		Fossilfri transportsystem 2040	Krav på miljözon ska efterlevas av tunga fordon.
			Vid entreprenadupphandling ställs krav på att minska dammspridning.
		Minska fordonsrörelse i byggområdet med minst 40 % av alla registrerade transporter till BLC	Anslutning till bygglogistikcenter för samlastning.

	6.2 Minskat omgivningsbuller	Mer än 90 % av de boende och verksamma upplever inomhusmiljön som bra	Miljöbyggnad Guld (inomhusmiljö, bl a buller)
		Minst hälften av lokalgatorna utgörs av vistelsegator	Gatuutformning och möblering som uppmanar till låg hastighet
7. Ett giftfritt Stockholm	7.1 Minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter	Inga hälso- och miljöfarliga ämnen förekommer i byggnader och anläggningar	Byggvarubedömning och dokumentation (gäller kommunala och privata aktörer)
		Inga hälso- och miljöfarliga ämnen förekommer i byggnader och anläggningar	Byggvarubedömning och dokumentation (gäller kommunala och privata aktörer)
		Inga hälso- och miljöfarliga ämnen förekommer i byggnader och anläggningar	Byggvarubedömning och dokumentation (gäller kommunala och privata aktörer)
		100 procent av trä- och stenprodukter ska granskas utifrån etiskt ansvar i leverantörskedjan	Byggvarubedömning och dokumentation (gäller kommunala och privata aktörer)

Så bidrar NDS Program för hållbar stadsutveckling till Stockholms klimathandlingsplan

Klimathandlingsplanens åtgärder	Beskrivning	NDS program - mål och stadsbyggnadsprinciper	NDS - krav /aktiviteter/åtgärder (i markanvisning och entreprenader)
1. Åtgärder inom trafiksektorn	Utbyggnad av kollektivtrafik	Lätt att leva utan bil - attraktiv, trygg och tillgänglig kollektivtrafik Kollektivtrafik som ryggrad	Prioriterade kollektivtrafikkörfält Max 400 meter till vardagsservice och kollektivtrafik Arbetsplatser koncentreras vid hållplatser
	Utbyggnad av cykelbanor	Lätt att leva utan bil - goda förutsättningar för cykling	2,5 cykelplatser/lgh på kvartersmark och 0,17/lgh på allmän platsmark. 0,5 bilparkeringar/lgh på kvartersmark och 0,13/lgh på allmän platsmark. Med mobilitetsindex ställs kvalitativa krav för att öka attraktiviteten.
	Främja mobilitetslösningar	Lätt att leva utan bil - stimulera hållbara färd sätt Trafikarbete med egen bil är lägre än i innerstaden	Mobilitetsindex Bilpoolsparking på allmän platsmark
	Inrätta mobilitetshubbar	Lätt att leva utan bil - stimulera hållbara färd sätt Trafikarbete med egen bil är lägre än i innerstaden	Mobilitetsindex Bilpoolsparking på allmän platsmark
	Verka för lokal omlastningscentral för gods	Minska fordonsrörelse i byggområdet med minst 40 procent av alla registrerade transporter till bygglogistikcentret Effektiva tjänstetransporter Effektiva varustransporter	Bygglogistikcenter Utredning av lokal omlastningscentral för gods
	Hantera transporter för schaktmassor	Minst 65 procent av schaktmassor återanvänds inom Norra Djurgårdsstaden	Masslogistikcenter Utredning av sjötransporter för massor

Verka för ökad elektrifiering	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	100 % av bilparkering är förberedda för elladdning, minst 20 % ska förses med elladdning (detta kommer att ökas till 50 % i kommande markanvisningar). El från solceller på masslogistikcentret används för laddning av maskiner. Innovationsprojekt elladdning för tunga lastbilar
Verka för 100 % reduktionsplikt	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	Krav i upphandling av entreprenader på förnybar bränsle i arbetsmaskiner och tunga transporter. Upphandling av två mobila HVO-drivmedelsstationer.
Verka för möjliggörande av dynamisk tillämpning av miljözoner	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	Utredning miljözon
Verka för att reduktionsplikten för bränslen ökas	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	Krav i upphandling av entreprenader på förnybar bränsle i arbetsmaskiner. Upphandling av två mobila HVO-drivmedelsstationer.
Ställa ytterligare skärpta krav vid upphandling av entreprenader på förnybara bränslen i arbetsmaskiner	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	
Ställa krav i markanvisning och överenskommelse om exploatering på förnybara bränslen i arbetsmaskiner	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	Krav i markanvisning på förnybar bränsle i arbetsmaskiner.
Verka för teknikomställning och initiera pilotprojekt	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	Upphandling av två mobila HVO-drivmedelsstationer. Innovationsprojekt elladdning av tunga fordon.

2. Åtgärder inom energieffektivisering i byggnader	Krav på 55 kWh/m ² Atemp vid markanvisning och överenskommelse om exploatering, med sikte på 45 kWh/m ² Atemp.	Energianvändningen ska vara som högst 50 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år med sikte mot 45 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år (omfattar kommunala och privata bolag)	Energianvändningen ska vara som högst 50 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år med sikte mot 45 kWh/m ² nettoenergi Atemp och år. (omfattar kommunala och privata bolag) Innovationsprojekt IoT och energianvändning
3. Åtgärder inom elproduktion	Produktion av solenergi inom stadens organisation	Tillförd el ska bidra till ökad produktion av förnybar energi.	Lokal produktion av förnybar energi, 2 kWh/m ² solet eller 6 kWh/m ² solvärme. Innovationsprojekt IoT och energianvändning
4. Åtgärder inom gasproduktion	Utsortering organiskt material	Optimera biogasproduktionen från avlopp	Matavfallskvarn i varje lägenhet. Utveckling av sorterande avloppssystem
5. Klimatpositiv stad senast 2040		Inriktningen är att bli klimatpositiv senast 2040	Se punkt 1, 2, 3 och 4 (ovan)
6. Egna verksamheten fossilfri 2030	Upphandling av entreprenader	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	Se punkt 1.
	Masstransport med båt istället för lastbil	100 procent fossilfria näringslivs- och persontransporter 2040	Utreda förutsättningar för sjötransporter från massor
7. Konsumtionsbaserade utsläpp	Utveckla kravnivå för klimatprestanda i markanvisningsavtal för byggnader	Klimatpåverkan från produktion av byggnader och anläggningar ska begränsas. Klimatpåverkan från drift av byggnader och anläggningar är låg.	Klimatberäkningar av byggnader och anläggningar Utreda möjliga kravnivåer